

KRAŤÁSKY

■ **Tradiční jarní přehlídka Jazz-FestBrno se letos uskuteční od 23. března do 4. května.** K již dříve oznámeným koncertům superhvězd Chicka Corey, Richarda Bony či Stevea Gadda přibyla plejáda dalších prvotřídních hudebníků. Fanouškům se představí mimo jiné američtí saxofonisté Joe Lovano a Chris Potter, funkový bubeník Poogie Bell či vyhledávaný beninský kytarista Lionel Loueke. ■ **Torst vydává nový román Markéty Pilátové S Batou v džungli.** Na základě rodinných vzpomínek, deníků, dokumentů, Batových prozaických i básnických pokusů vystavěla autorka čtivý román 20. století, jehož hlavními tématy jsou život v exilu a hledání spravedlnosti. ■ **Česká televize natáčí historickou minisérii o nejvýraznější evropské panovnici všech dob, Marii Terezii.** V hlavních rolích dvoudílného fil-

mu, jehož režisér Robert Dorhelm má na kontě i oscarovou nominaci, se objeví Rakušanka Marie-Luise Stockinger a Vojtěch Kotek coby František Štěpán Lotrinský. ■ **Balet Národního divadla v Praze připravil inscenaci uměleckého šéfa Petra Zusky s názvem Chvění.** Autorské taneční představení bude v Praze poprvé provedeno 2. března. Hudební předlohou díla je třetí symfonie Henryka Góreckého a skladba Chvění Jiřího Pavlici, obsah příběhu je inspirován básněmi Vladimíra Holana a Jana Skácela. ■ **Německé divadlo Famille Flöz vystoupí 2. až 5. března v multifunkčním prostoru Jatka78 v Praze.** Soubor se představí se svou nejtemnější inscenací Hotel Paradiso. Představení bez jazykové bariéry charakterizuje jako dynamickou noční můru nasáklou černým humorem s lehkou příměsí melancholie. ■ **Na 24. ročník festivalu Praha – Febiofest zavítá jeden z nejlepších kameramanů současnosti Peter Suschitzky.** Umělec proslul jako spolupracovník Davida Cronenberga, s nímž natočil jedenáct filmů včetně Východních příslibů nebo snímku Crash. Suschitzky stál za kamerou i v případě kultovního filmu Rocky Horror Picture Show nebo jedné z epizod Hvězdných válek. Febiofest proběhne od 23. do 31. března. ■ (miš)

KULTURA

Proč Bůh dopustil nevýslovné hrůzy?

Latinský název francouzsko-polského filmu **Agnus Dei**, odkazující k „beránkovi božímu“ snímajícímu hřchy světa (neboli k Ježíši Kristu), je v českém prostředí spíše matoucí – srozumitelnější by byl asi původní titul *Les innocentes* (Nevinné), protože přesně postihuje výchozí situaci: jeptišky z jednoho odlehleho polského kláštera hromadně otěhotní poté, co je několikrát znásilnili ruští „osvoboditelé“.

Snímek natočila jej **Anne Fontaineová** s francouzským štábem a Lou de Laageovou v hlavní roli, jediné osazenstvo zdevastovaného kláštera ztělesnily polské herečky. Vystává tak dobrá příležitost, abychom se seznámili se zahraničním pohledem na polský fenomén mučednictví, který již přesáhl rozměr pouhého mýtu. Vhled zvenčí dovoluje střízlivěji pohlédnout na mentalitu „Kristových nevěst“, zaskočených nechtěným mateřstvím, pocitem viny a studu.

Píše se prosinec roku 1945, všude vládne zima, zledovatělá země klade odpor chůzi i jízdě autem – a francouzskou lékařku Matildu, pracující v odnoži Červeného kříže, úpěnlivě žádá jedna z jeptišek, aby pomohla při porodech stydlících se nešťastnic. Před místními úřady mělo vše zůstat utajeno.

Režisérka, která se inspirovala skutečnou událostí, dává do kontrastu společenství založené na slepé poslušnosti a službě Bohu vedoucí až k bezcitnosti na jedné

Foto Anna Wloch

„Nevěsty Krista“ zaskočí nechtěné mateřství, pocit viny a studu

straně a lékařčinu povinnost pomáhat trpícím a zachraňovat životy, včetně novorozenců, na straně druhé. Dovíme se dokonce, že Matylda pochází z chudého dělnického prostředí, rodiče vyznávají komunistické ideje a obdobné myšlenky zastává ona sama.

Agnus Dei se dotýká – byť zprostředkovaně – nevýslovných hrůz, pošlapané důstojnosti i lidství, předkládá nepředsudčnou pomoc

i sílu svědomí jako základní lidský regulativ. Není proto náhodné, že jedna z jeptišek se rozhodne klášterní komunitu opustit (rozhodně ne všechny sestry tam pobývají z vlastní vůle, mnohdy se jich tak zbavovali příbuzní). Zazní i stěžejní uvěřitelné vyznání spíše hypotetické lásky k ruskému vojáku, jenž jeptišky svým způsobem chránil, když zabránil jejich povraždění...

■ **Jan Jaroš, filmový publicista**

Za tenkou hranicí všedního

Nakladatelství Host vydalo v překladu Lady Hazaiové soubor dvanácti povídek **Co nám oheň vzal** argentinské autorky **Mariany Enriquezové** (1973). Povídkové soubory nejsou bohužel mezi nakladateli zvláště oblíbené, preferují spíše romány. A tak pokud se již k tomuto kroku rozhodnou, zpravidla mají ve vydávanou knihu důvěru. V tomto případě se naplnilo i čtenářské očekávání a ani reklamní texty nejsou příliš nadsazené. Kniha potěší nejen milovníky příběhů s tajemnem, ale i milovníky laplatské fantastiky. Přestože ostřílená novinářka publikuje již více než dvacet let, teprve nyní, kdy její kniha vychází najednou na několika trzích a podpořena marketingem, autorka výrazně překračuje argentinské hranice. Možná tak sledujeme zrození nové literární hvězdy.

Kouzlu autorčiných povídek se podléhá snadno. Hned ta úvodní, Špinavý kluk, dává svou mrazivou

Zájem, který Mariana Enriquezová vzbudila, je oprávněný

atmosférou na vědomí, že vstupujeme do uhrančivého světa svěbytné vypravěčky. Enriquezová nabízí kruté příběhy odehrávající se sice v kulísách moderního města – nedomyslitelný kolorit zde tvoří ulice Buenos Aires –, ale pod povrchem zde stále žijí staré rituály. A to i ty s lidskými oběťmi.

Surovost, syrovost, tajemství, napětí a zlo – to vše se odehrává v těsném sousedství domovů. Běžný, každodenní svět obyčejné přítomnosti se nečekaně promění v dějiště hrůz a přízraků, v nebezpečný a neznámý prostor. Věci a místa mají paměť, zvláště na věci nedobré. Ostatně není také náhoda, že jeden z dřívějších autorčiných textů je zařazen i v antologii textů k poctě Stephenu Kingovi. Její příběhy však nejsou tak košaté a upovídané, koktejl všednosti, napětí a zneklidňujícího fantastična je namíchan dobře.

Latinskoamerická literatura u nás naštesti není žádnou popelkou a je jen dobře, že máme možnost seznamovat se s novými jmény. Zdá se, že Enriquezová mezi ně patří a kromě této velmi zdařilé knihy bude zajímavé sledovat i její tvorbu budoucí.

■ **Pavel Kotrla, literární publicista**